

Sygn. akt IV P 232/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Puławach IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Magdalena Gałkowska

Ławnicy: Piotr Przeździecki, Marta Seremak

Protokolant st. sekr. sądowy Agnieszka Rzepkowska

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017 r. w Puławach

sprawy z powództwa A. D.

przeciwko Samorządowemu Przedszkolu Publicznemu w B.

o ustalenie istnienia stosunku pracy na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony i odszkodowanie

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powódki kosztami procesu.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 października 2016r. skierowanym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych powódka A. D. wniosła o ustalenie istnienia stosunku pracy pomiędzy nią a Samorządowym Przedszkolem Publicznym w B. od dnia 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony i zasądzenia na rzecz powódki od pozwanego odszkodowania w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia tj. za 3 miesiące w kwocie 6.713,28 zł tytułem niezgodnego z prawem wypowiedzenia jej w dniu 17 października 2016r. umowy o pracę – na podstawie art. 47¹ w zw. z art. 45 kp w zw. z art.27 Karty Nauczyciela i w zw. z art. 91c ust1 Karty Nauczyciela.

Postanowieniem z dnia 31 października 2016r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przekazał przedmiotową sprawę tut. sądowi według właściwości.

Na rozprawie w dniu 14 września 2017r. powódka sprecyzowała i ograniczyła swoje powództwo w ten sposób, iż nadal domagała się ustalenia, że łączyła ją z pozwanym umowa o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 września 2016r., a wobec tego wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie jej umowy o pracę w wysokości trzykrotności jej wynagrodzenia, przyjmując za podstawę wynagrodzenie, jakie osiągała jako nauczyciel wychowania przedszkolnego tj. w wymiarze 16/25 tj. w wysokości 1.671,84 zł - jak wynika z zaświadczenia złożonego przez pracodawcę.

Pozwane (...) Przedszkole Publiczne w B. sprecyzowanego powództwa nie uznawało i wniosło o jego oddalenie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. D. posiada stopień awansu zawodowego nauczyciel kontraktowy (akta osobowe).

Powódka ma kwalifikacje do nauczania wychowania przedszkolnego i religii (akta osobowe).

W pozwanym Samorządowym Przedszkolu Publicznym w B. w roku szkolnym 2015/2016, jak i w poprzednich latach, istniało 7 oddziałów (organizacja roku szkolnego 2016/2017- k.20v, 36-38, zeznania dyrektor pozwanego J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc k.71v-72, 95v, zeznania świadka G. M. k.24v-24v).

W czasie naboru prowadzonego na rok szkolny 2016/2017 do Samorządowego Przedszkola Publicznego w B. okazało się, że wobec tego, iż rodzice dzieci 6-letnich skorzystali z możliwości i zdecydowali się pozostawić dzieci w przedszkolu na kolejny rok szkolny, to nie ma możliwości, aby w ramach dotąd funkcjonujących 7 oddziałów przyjąć też dzieci 3-4 letnie i wtedy dyrektor pozwanego prowadziła rozmowy z organem prowadzącymi, aby utworzyć choćby na jeden rok szkolny, jeszcze jeden oddział i taki ósmy oddział przedszkolny został utworzony (organizacja roku szkolnego 2016/2017, zeznania dyrektor pozwanego J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc, zeznania świadka G. M.).

Dyrektor pozwanego Samorządowego Przedszkola Publicznego w B., w związku ze zwiększeniem liczby oddziałów na rok 2016/2017 zamieściła ogłoszenie o pracę na portalu (...), z którego wynikało, że poszukiwała ona nauczyciela przedszkola w wymiarze 1/2 etatu, którego mogła zatrudnić na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r. (ogłoszenie - k.46, zeznania dyrektor pozwanego J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc).

Na ogłoszenie odpowiedziała min. powódka i w czasie rozmowy kwalifikacyjnej, dyrektor zaproponowała jej 16 godzin nauczania przedszkolnego i wobec tego, że był też w przedszkolu wakat na stanowisku nauczyciela religii, to także nauczanie 8 godzin religii, podtrzymując, iż będzie to umowa o pracę na okres jednego roku szkolnego w wymiarze 24/25 (zeznania stron słuchanych w trybie art. 299 kpc - k. 71v-72, 95-95v).

Powódka otrzymała od władz kościelnych skierowanie do nauczania religii w pozwanym przedszkolu na okres od 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r. (k. 53).

W dniu 29 sierpnia 2016r. zawarta została pomiędzy powódką a pozwanym pracodawcą reprezentowanym przez dyrektor J. S. umowa o pracę na czas określony na okres od 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r. w charakterze nauczyciela w wymiarze czasu pracy 24/25, w tym 8/25 jako nauczyciel religii oraz 16/25 jako nauczyciel wychowania przedszkolnego (akta osobowe).

W dniu 17 października 2016r. dyrektor pozwanego złożyła wobec powódki oświadczenie woli o rozwiązaniu z nią umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia który upływa 30 listopada 2016r. (akta osobowe).

Wobec tego, że powódka posiadała skierowanie od władz kościelnych na nauczanie w tym przedszkolu religii do 31 sierpnia 2017r., to po 30 listopada 2016r. przestała być w tym przedszkolu nauczycielem wychowania przedszkolnego, a nadal nauczala w tym przedszkolu religii aż do dnia 18 lutego 2017r. - wobec złożonego przez nią wypowiedzenia (k.52,51, 47-48, zeznania stron słuchanych w trybie art. 299 kpc).

Po rozwiązaniu z powódką stosunku pracy, w zakresie nauczania wychowania przedszkolnego, na jej miejsce od dnia 1 stycznia 2017r. została zatrudniona E. J. na podstawie umowy na czas określony do dnia 31 lipca 2017r. w wymiarze 16/25 etatu (akta osobowe E. J., zeznania dyrektor pozwanego J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc, zeznania świadka G. M.). E. J. od 1 września 2017r. została zatrudniona w pozwanym przedszkolu ale na miejsce nauczycielki przedszkola U.L., która odeszła na świadczenie kompensacyjne (wykaz k.75-76, zeznania dyrektor pozwanego J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc).

W projekcie arkusza organizacji roku szkolnego 2017/2018 dyrektor pozwanego przedszkola przewidziała 7 oddziałów i projekt ten został zatwierdzony przez organ prowadzący (projekt arkusza organizacji roku szkolnego 2017/2018 – k.65-69, zeznania dyrektor pozwanego J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc).

Ostatecznie w pozwanym przedszkolu na rok szkolny 2017/2018 utworzono 8 oddziałów – zgodnie z aneksem nr (...) do arkusza organizacji roku szkolnego 2017/2018, zatwierdzonym przez organ prowadzący w dniu 29 września 2017r. (aneks k.91-93, zeznania dyrektor pozwanego J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc).

W roku szkolnym 2016/2017 łączna liczba godzin pracy w wszystkich oddziałach wynosiła tygodniowo 346 godzin, a w roku szkolnym 2017/2018 tych godzin jest 340 (informacja k.73).

Wynagrodzenie powódki jako nauczyciela wychowania przedszkolnego tj. 16/25 etatu wynosiło 1.671,84 zł, a jako nauczyciela religii tj. 8/25 etatu wynosiło 745,92 zł (zaświadczenie k.19).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o zeznania dyrektor pozwanego J. S. i zeznania świadka G. M., a także i dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz aktach osobowych powódki, których prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Podnieść też należy, że zeznania J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc są zgodne ze złożonymi dokumentami, a w szczególności z zatwierdzonymi arkuszami organizacji roku szkolnego 2016/2017, 2017/2018 w pozwanym przedszkolu. Zatem zeznania J. S. słuchanej w trybie art. 299 kpc sąd obdarzył wiarą w całości, bo są zgodne, jak wyżej poniesiono, z dokumentami, a także z zeznaniami świadka G. M.. Zeznania tego świadka sąd obdarzył wiarą w całości, bo także zgodne są z dokumentami złożonymi do akt sprawy i zeznaniami dyrektor pozwanego przedszkola a także nie są kwestionowane przez żadną ze stron. Powódka zaś w swoich zeznaniach nie kwestionuje treści zeznań dyrektor pozwanego i świadka, a także nie kwestionuje prawdziwości złożonych przez stronę pozwaną istotnych dla sprawy dokumentów, a jej zeznania w zasadzie stanowią jedynie polemikę z możliwością zatrudnienia jej przez stronę pozwaną na podstawie umowy terminowej. Zaslugują więc na obdarzenie ich wiarą, bo nie zawierają żadnych sprzeczności z ustalonym stanem faktycznym.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Roszczenie powódki o ustalenie, że łączyła ją z pozwanym Samorządowym Przedszkolem Publicznym w B. umowa o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 września 2016r. i wobec tego ustalenia, uznanie iż wypowiedzenie umowy o pracę, które zostało jej dokonane przez dyrektor pozwanego przedszkola (w zakresie 16/25 etatu) jest niezgodne z prawem, a w takiej sytuacji zasądzenie na jej rzecz od pozwanego przedszkola odszkodowania w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, liczonego od wymiaru czasu pracy powódki jako nauczyciela wychowania przedszkolnego tj. 16/25 etatu, nie jest uzasadnione.

Na wstępie podnieść należy, że powódka zwróciła się do sądu z roszczeniem o ustalenie, iż pomiędzy nią a pozwanym przedszkolem od dnia 1 września 2016r. istniała umowa o pracę zawarta nie na czas określony- jak stanowi zapis, a na czas nie określony, a więc z roszczeniem w trybie art.189 kpc, zgodnie z którym, można żądać ustalenia przez sąd istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy strona ma w tym interes prawny. Powódka oprócz tego roszczenia, zgłosiła też w toku procesu żądanie zasądzenia na jej rzecz od pozwanego przedszkola odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie jej umowy o pracę i oczywiście zasadność tego roszczenia uzależniona jest od ustalenia, że strony łączyła umowa o pracę na czas nie określony a nie na czas określony. Zatem powódka ma konkretne żądanie odnośnie konkretnych świadczeń związanych z ustaleniem istnienia stosunku pracy pomiędzy stronami na podstawie umowy o pracę na czas nie określony, a więc stwierdzić należy, iż powódka ma interes prawny w przedmiotowym ustaleniu. Nadto wskazać należy w tym miejscu na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2013 r. w sprawie I PZP 3/13 - W wypadku zawarcia z nauczycielem kontraktowym umowy o pracę na czas określony przy braku ustawowych przesłanek z art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.), po wręczeniu nauczycielowi świadectwa pracy oraz odmowie dopuszczenia go do pracy wskutek błędnego uznania przez pracodawcę, że umowa o pracę rozwiązała się z upływem czasu, na jaki była zawarta, nauczyciel może żądać ustalenia istnienia stosunku pracy (art. 189 k.p.c.).

Poza sporem pozostaje, iż powódka jest nauczycielem kontraktowym, a z takim nauczycielem – w świetle art.10 ust 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. 118/03 poz.1112 ze zm.) stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy na czas nie określony, z zastrzeżeniem ust.7. Przepis ten przewiduje, iż stosunek

pracy z nauczycielem kontraktowym nawiązuje się na podstawie umowy na czas określony tylko w dwóch przypadkach tj. w przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela. Artykuł 10 Karty Nauczyciela reguluje w sposób kompleksowy sprawy nawiązywania z nauczycielami posiadającymi różne stopnie awansu zawodowego stosunków pracy i przepisy te winny być ściśle przestrzegane przez strony stosunku pracy.

W przedmiotowej sprawie, dyrektor pozwanego przedszkola zawarła z powódką, jako nauczycielem kontraktowym, umowę o pracę na czas określony tj. na okres trwania roku szkolnego 2016/2017 i z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w ocenie sądu wynika, że taki sposób nawiązania wtedy stosunku pracy z powódką był dopuszczalny. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje bowiem na to, że w momencie zawierania przez strony umowy o pracę tj. w dniu 29 sierpnia 2016r. istniała przesłanka przewidziana w art.10 ust 7 Karty Nauczyciela, a więc istniała potrzeba wynikająca z organizacji nauczania w pozwanym przedszkolu, aby z powódką zawrzeć umowę tylko na czas ściśle określony tj. na okres jednego roku szkolnego i to w niepełnym wymiarze.

W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, sformułowanie "organizacja nauczania" należy odnosić do zasad funkcjonowania szkoły (liczby klas, rodzaju przedmiotów, liczby godzin lekcyjnych, liczby etatów, czasu nauczania poszczególnych przedmiotów, zmianowości pracy szkoły). Potrzeby wynikające z organizacji nauczania (uzasadniające zatrudnienie nauczyciela na czas określony) mogą być spowodowane szczególnym charakterem prowadzonej działalności przez szkołę, w której występuje niepewność co do czasu prowadzenia określonej działalności, liczby uczniów, uzyskania zgody podmiotów zewnętrznych, a także gdy wprowadzenie w placówce zajęć, których kontynuowanie w następnych latach szkolnych zależy od zgłoszenia się odpowiedniej liczby uczniów, uzasadnia zatrudnienie nauczyciela w danym roku szkolnym (np. wyroki: z dnia 5 września 1997 r., I PKN 226/97; z dnia 19 stycznia 1998 r., I PKN 487/97, z dnia 9 grudnia 1998 r., I PKN 499/98,).

Zwrócić też należy uwagę, iż ocena, czy istnieją warunki do zatrudnienia nauczyciela na czas nieokreślony, choćby w niepełnym wymiarze zajęć, powinna uwzględniać dłuższą perspektywę czasową trwania takiej umowy. Warunki te nie występują, gdy z oceny konkretnej sytuacji wynika, że występowała uzasadniona niepewność co do możliwości takiego zatrudnienia w kolejnych latach szkolnych. Istnienie stanu niepewności oceniane jest na datę zatrudniania nauczyciela, a nie z perspektywy czasowej (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie I PK 241/14). Sąd rozpoznający sprawę podziela stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane wyżej.

Dyrektor pozwanego przedszkola przesłuchana w sprawie w charakterze strony zeznała, a jej zeznania potwierdza sekretarz przedszkola przesłuchana w charakterze świadka G. M., iż w poprzednich latach szkolnych zawsze było 7 oddziałów w pozwanym przedszkolu i to na skutek jej zabiegów organ prowadzący wyraził zgodę, aby w roku szkolnym 2016/2017 utworzyć w pozwanym przedszkolu dodatkowy ósmy oddział, bo w czasie naboru prowadzonego na rok szkolny 2016/2017 do pozwanego przedszkola okazało się, że wobec tego, iż rodzice dzieci 6-letnich skorzystali z możliwości, która pojawiła się właśnie wtedy i zdecydowali się pozostawić dzieci w przedszkolu na kolejny rok szkolny, a nie jak dotąd obligatoryjnie dzieci przechodziły do oddziału szkolnego istniejącego w Zespole Szkół nr (...) w B., to przez to nie było możliwości, aby w ramach dotąd funkcjonujących 7 oddziałów przyjąć też dzieci 3-4 letnie do przedszkola. Po uzyskaniu zaś zgody organu prowadzącego na utworzenie ósmego oddziału przedszkolnego dyrektor zamieściła ogłoszenie na portalu (...) (z dnia 14. (...)), iż poszukuje ona nauczyciela wychowania przedszkolnego celem zatrudnienia go w pozwanym przedszkolu w wymiarze 1/2 etatu, którego mogła zatrudnić na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r. W treści tego ogłoszenia wyraźnie wpisano jakie są warunki tego zatrudnienia i te same warunki zatrudnienia, a w szczególności rodzaj umowy o pracę, został też powódce przedstawiony przez dyrektor pozwanego, gdy ta stawiała się na rozmowę kwalifikacyjną, w wyniku której, w dniu 29 sierpnia 2016 r. została zawarta przez strony umowa o pracę na czas określony. Powódka, w trakcie składania przez siebie zeznań, przyznała iż w czasie tej rozmowy dyrektor mówiła, iż będzie to umowa o pracę zawarta na czas określony tj. od 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r., a więc powódka miała pełną świadomość tego jakie warunki zatrudnienia jej dyrektor proponuje.

Zdaniem sądu, za przekonywujące należy uznać twierdzenia dyrektora pozwanego, że w momencie, gdy w sierpniu 2016r. miała zgodę organu prowadzącego na utworzenie ósmego oddziału, to w tym momencie, tylko na ten rok szkolny mogła zatrudnić nowego nauczyciela wychowania przedszkolnego, bo przecież nie mogła mieć wiedzy, jak będzie w roku następnym, jeżeli chodzi o liczbę oddziałów. Dyrektor pozwanego właśnie w kolejnym roku szkolnym 2017/2018 zaplanowała funkcjonowanie 7 oddziałów i ten projekt został zatwierdzony przez organ prowadzący. Ostatecznie, jak się okazało, aneksem z końca września 2017r., nabór do przedszkola był na tyle duży, iż organ prowadzący na kolejny rok szkolny ponownie wyraził zgodę na utrzymanie ośmiu oddziałów. Jednak faktu, że także w kolejnym roku szkolnym także będzie utworzonych 8 oddziałów dyrektor pozwanego nie mogła przewidzieć w sierpniu 2016r., bo na tamten czas miała wiedzę, iż sytuacja zaistniała w roku szkolnym 2016/2017, związana z możliwością dokonania przez rodziców dzieci 6-letnich wyboru czy zostawić dziecko nadal w przedszkolu, pozwalała na utworzenie dodatkowego oddziału tylko roku szkolnym 2016/2017, a jak już wyżej podniesiono, ocena czy istnieją warunki do zatrudnienia nauczyciela na czas nieokreślony, dokonana winna być na datę zatrudniania nauczyciela, a nie z perspektywy czasu. W przedmiotowej sprawie, w ocenie sądu, w momencie zawierania z powódką umowy o pracę na czas określony właśnie istniała uzasadniona niepewność co do dalszego stałego funkcjonowania oddziału ósmego w przedszkolu, skoro od lat istniało tam 7 oddziałów, a utworzenie tego ósmego oddziału spowodowane było wyjątkową sytuacją zaistniałą w roku szkolnym 2016/2017r. Dyrektor pozwanego nie mogła przewidzieć czy w kolejnym roku szkolnym także zaistnieje potrzeba, aby znowu funkcjonował ósmy oddział przedszkolny, bo to jaka będzie liczba dzieci uczęszczających do przedszkola zależy od rodziców, którzy także, jak i w poprzednim roku szkolnym, mogli zdecydować aby dzieci 6 letnie nie poszły do oddziału umiejscowionego przy Zespole Szkół nr (...), tylko pozostały w przedszkolu ale też mogli zdecydować aby dzieci te poszły jednak do szkoły. Podnieść też należy, iż jak wynika z informacji udzielonej przez Urząd Miejski w B. (k.35) w roku szkolnym 2017/2018, dzieci które uzyskały wiek przedszkolny było 410, a potencjalnie miejsc w pozwanym przedszkolu jest 200, ale to nie oznacza, że dzieci które ten wiek osiągną, pójdą do przedszkola, bo obowiązek dotyczy tylko dzieci 6-letnich.

Reasumując więc, uznać należy, że w świetle ustalonego stanu faktycznego, a konkretnie wobec tego, że uruchomienie ósmego oddziału w tym przedszkolu w roku szkolnym 2016/2017 zależało od zaistniałej właśnie w tym roku szkolnym możliwości wyboru przez rodziców, czy pozostawić 6-latki w przedszkolu oraz od uzyskania zgody organu prowadzącego na utworzenie ośmiu oddziałów w tym roku szkolnym, to dyrektor pozwanego nie mogła zagwarantować nauczycielowi zatrudnianemu właśnie w związku z utworzeniem ósmego oddziału w przedszkolu a więc powódce zatrudnienia na czas nieokreślony, bo istniała uzasadniona niepewność, czy w kolejnych latach w pozwanym przedszkolu będzie 7 oddziałów- jak było do tej pory od wielu lat, czy też utrzyma się 8 oddziałów.

Wobec tego uznać należy, że przy zatrudnieniu powódki na czas określony spełniona została przesłanka określona w art. 10 ust. 7 Karty Nauczyciela i zatrudnienie jej w pozwanym przedszkolu na podstawie umowy o pracę na czas ściśle określony w roku szkolnym 2016/2017 było dopuszczalne.

Wobec powyższego sąd oddalił żądanie powódki ustalenia, że łączyła ją z pozwanym Samorządowym Przedszkolem Publicznym w B. umowa o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 września 2016r.

Konsekwencją tego jest też oddalenie żądania powódki zasądzenia na jej rzecz od pozwanego odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie jej umowy o pracę. Jak już bowiem wyżej podniesiono, w ocenie sądu, strony łączyła umowa o pracę zawarta na czas określony tj. na okres od 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r., a więc wypowiedzenie tej umowy mogło odbywać się w oparciu o przepisy kodeksu pracy, a konkretnie winno nastąpić zgodnie z art. 30 kp. Wypowiedzenie umowy o pracę dokonane przez dyrektora pozwanego przedszkola nie naruszyło w żaden sposób przepisów prawa, a więc żądanie powódki w tym zakresie należało oddalić.

O kosztach sąd orzekł w oparciu o art. 102 kpc, który to przepis stanowi, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może nie obciążać w ogóle strony przegrywającej kosztami procesu. Zdaniem sądu, taka sytuacja tu właśnie zaistniała. Sytuacja finansowa powódki wobec tego, że stosunek pracy łączący ją z pozwanym rozwiązał się, na

pewno pogorszyła się, a powódka decydując się na dochodzenie swoich praw na drodze sądowej, niewątpliwie była subiektywnie przekonana o zasadności swoich roszczeń.